

Evoluția pieței: Uleiuri și grăsimi (CN 15) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 15 din Nomenclatura Combinată a UE grupează grăsimi și uleiuri de origine animală, vegetală sau microbiană, precum și produsele lor procesate. În perioada 2015–2025, comerțul exterior al Uniunii Europene cu aceste mărfuri a cunoscut o transformare profundă: valoarea schimburilor a crescut puternic, dar volumele au stagnat, structura partenerilor s-a diversificat, iar specializarea intracomunitară a ieșit în evidență. Prezentul raport sintetizează principalele dinamici pe baza datelor agregate, cu accent pe identificarea factorilor care au modelat această evoluție.

Valoarea comerțului explodează pe fondul scumpirii uleiurilor, nu al creșterii volumelor

Evoluția valorii comerțului UE cu țări terțe pentru grăsimi și uleiuri este dominată de efectul de preț, volumele avansând foarte moderat.

Exporturile au crescut cu 72,5% în valoare, dar cu doar 4,9% în volum, prețul mediu urcând cu 64,5%

Conform datelor agregate, exporturile extra-UE au trecut de la 5,99 miliarde EUR în 2015 la 10,33 miliarde EUR în 2025 (+72,5%). În aceeași perioadă, cantitatea exportată a urcat doar de la 4,16 milioane tone la 4,37 milioane tone (+4,9%), ceea ce înseamnă că prețul unitar mediu al exporturilor a crescut cu 64,5%.

Importurile au urmat un tipar similar: +80,5% valoare, +11,4% volum, preț mediu +62,2%

Importurile au evoluat de la 9,17 miliarde EUR la 16,56 miliarde EUR (+80,5%), în timp ce cantitățile importate au crescut de la 11,33 milioane tone la 12,62 milioane tone (+11,4%). Prețul mediu al importurilor a urcat cu 62,2%, subliniind că inflația globală a uleiurilor vegetale și animale a fost principalul motor al creșterii valorii.

Deficitul comercial s-a adâncit semnificativ, de la -3,18 miliarde EUR la -6,22 miliarde EUR (-95,6%)

UE rămâne un importator net major de grăsimi și uleiuri. Deficitul balanței comerciale s-a deteriorat puternic, atingând un maxim de -9,03 miliarde EUR în 2022, pe fondul vârfului

de preț. Această dinamică reflectă dependența structurală a UE de materii prime oleaginoase din afara spațiului comunitar, în special ulei de palmier, floarea-soarelui și, tot mai mult, ulei de rapiță și soia.

Reconfigurarea lanțurilor de aprovizionare: Ucraina și China câștigă teren, diversificarea reduce concentrarea

Peisajul partenerilor comerciali s-a modificat radical în zece ani. UE și-a diversificat sursele de import, pe măsură ce rutele tradiționale au fost afectate de șocuri de preț și de geopolitică.

Ucraina a devenit principalul furnizor al UE, cu o creștere de 485%, în timp ce importurile din Indonezia au scăzut cu 17,3%

Potrivit clasamentului partenerilor la import, Ucraina a urcat de la 587 milioane EUR în 2015 la 3,44 miliarde EUR în 2025 (+485%), devansând Indonezia, care a scăzut de la 2,63 miliarde EUR la 2,18 miliarde EUR (-17,3%). Livrările ucrainene de ulei de floarea-soarelui și rapiță au fost stimulate de acordurile de liber schimb și de redirectionarea fluxurilor după invazia rusă.

China a înregistrat o explozie de 1.401% a exporturilor către UE, însă rămâne un partener extrem de volatil

Importurile din China au sărit de la 70,6 milioane EUR la 1,06 miliarde EUR (+1.401%), în special pe fondul uleiurilor modificate chimic (poziția 1518) și al uleiurilor de cocos. Totuși, China este partenerul cu cel mai mare coeficient de variație (CV 0,77) la cantitatea importată, conform analizei de volatilitate, semn al unor livrări impredictibile.

Statele Unite au devenit principala piață de export, devansând Regatul Unit, cu o creștere de 132,9%

În exporturi, Statele Unite au urcat de la 959,6 milioane EUR la 2,24 miliarde EUR (+132,9%), în timp ce Regatul Unit a crescut cu 56,1%, până la 1,61 miliarde EUR. De remarcat, Norvegia a înregistrat +150,1%, iar piețe tradiționale precum Africa de Sud (-25,7%) și Algeria (-47,2%) s-au contractat vizibil, reflectând, printre altele, recalibrarea cererii și a prețurilor uleiului de măsline.

Concentrarea importurilor a scăzut cu 28,4%, semn al unei diversificări reale a surselor de aprovizionare

Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) pentru importuri a coborât de la 1.330 la 952, conform datelor de concentrare. În exporturi, concentrarea a crescut ușor (HHI de la 746 la

901), ceea ce indică o dependență mai mare de câteva piețe mari, în special SUA și Regatul Unit.

Prețurile au suferit șocuri puternice, în special pe relațiile cu Ucraina (import) și Egipt, Mexic, China (export)

Analiza șocurilor evidențiază un salt de preț de 63,8% la importurile din Ucraina în 2021, cauzat de tensiunile din regiune. La export, prețul unitar pentru Egipt a explodat cu 151,2% în 2017, iar pentru Mexic (+39,6%) și China (+51,2%) în 2022, pe fondul distorsiunilor logistice și a creșterii cererii globale.

UE cu două viteze: liderii mediteraneeni ai exportului și hub-urile de tranzit

Structura comerțului intracomunitar reflectă o specializare clară a statelor membre, cu țările sudice dominând producția și exportul de uleiuri, în special de măslină, și câteva puncte logistice care concentrează fluxurile de import.

Grecia, Spania, Bulgaria și Portugalia sunt cele mai specializate economii ale UE în comerțul cu grăsimi și uleiuri

Conform datelor de specializare (RSCA) pentru 2025, Grecia conduce detașat (RSCA 0,64), urmată de Spania (0,46), Bulgaria (0,46) și Portugalia (0,43). La polul opus, Malta (-0,999), Luxemburg (-0,94) și Irlanda (-0,82) sunt practic absente din acest comerț, ilustrând o diviziune accentuată a muncii.

Spania și Italia domină exporturile extra-UE, iar uleiul de măsline este vedeta absolută

Spania a exportat în 2025 grăsimi și uleiuri în valoare de 3,27 miliarde EUR, iar Italia 2,14 miliarde EUR, împreună asigurând peste jumătate din exporturile extra-UE ale capitolului, conform clasamentului statelor raportoare. Analiza pe subproduse (detalierea capitolului) arată că exporturile de ulei de măsline (1509) au crescut de la 2,29 miliarde EUR la 4,48 miliarde EUR, susținând această performanță.

Țările de Jos, deși moderat specializate, sunt cel mai mare importator și un hub logistic esențial

Cu un RSCA de 0,20, Țările de Jos nu figurează printre cele mai specializate economii, însă conduc detașat la valoarea importurilor (5,43 miliarde EUR în 2025, +88,9% față de 2015). Rolul de poartă de intrare și de tranzit în portul Rotterdam explică această discrepanță între specializare și volumele tranzacționate.

Germania își diminuează prezența, iar Polonia înregistrează o creștere explozivă a importurilor

Germania, tradițional un mare consumator industrial, și-a redus ușor importurile (+1,4%) și exporturile (-15,3%), semn al unei posibile maturizări sau delocalizări a prelucrării. În contrast, Polonia a crescut importurile cu 704%, de la 91 milioane EUR la 736 milioane EUR, reflectând dezvoltarea capacităților de procesare și a cererii interne.

Concluzie

Comerțul UE cu grăsimi și uleiuri (CN 15) a traversat între 2015 și 2025 o perioadă de creștere accelerată a valorii, determinată aproape exclusiv de creșterea prețurilor unitare și de șocuri episodice, în timp ce cantitățile au rămas relativ constante. Dependența de importuri s-a menținut ridicată, dar s-a diversificat semnificativ, cu Ucraina și China înlocuind parțial furnizorii tradiționali din Asia de Sud-Est. Pe partea de export, uleiul de măsline a consolidat poziția de produs-fanion al UE, iar Statele Unite au devenit destinația principală, depășind Regatul Unit. La nivel intracomunitar, decalajul dintre statele mediteraneene specializate în producție și hub-urile logistice nordice s-a adâncit, în timp ce actori emergenți precum Polonia au câștigat rapid relevanță. Această configurație face comerțul european cu grăsimi și uleiuri mai rezilient prin diversificare, dar în același timp mai expus la volatilitatea prețurilor pe piețele internaționale.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.